

REGIONALNY OŚRODEK DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ w Szczecinie

Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych

lipiec
2020

NEWSLETTER

Polish Presidency
of the Visegrad Group
July 2020–June 2021

Polska rozpoczyna prezydencję w Grupie Wyszehradzkiej

1 lipca Polska objęła przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej, które potrwa do 30 czerwca 2021 roku. Obecna prezydencja przebiegać będzie pod hasłem „Powrót na właściwe tory” („Back on track”).

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
w Szczecinie

PONADTO W NUMERZE POLECAMY:

Działania RODM Szczecin

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Polska prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej

lipca 2020 r. rozpoczęło się roczne, rotacyjne polskie przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej (V4). Jest to szóste przewodnictwo Polski w V4. Program polskiej prezydencji przyjęła Rada Ministrów w dniu 30 czerwca 2020 roku. Polska prezydencja przebiegać będzie pod hasłem „Powrót na właściwe tory” („Back on track”). Współpraca wyszehradzka skupi się nie tylko na odbudowie po pandemii, ale także na nadaniu impulsu współpracy regionalnej, jej usprawnieniu oraz wspieraniu kontaktów międzyludzkich między społeczeństwami czterech państw Grupy po zniesieniu ograniczeń pandemicznych. Kluczową płaszczyzną zaangażowania V4 pozostaje Unia Europejska. Stąd też V4 pod polskim przewodnictwem koncentrować się będzie w swoich pracach na bieżącej agendzie europejskiej.

W tym kontekście do priorytetów należy m.in. współpraca i koordynacja w związku z negocjacjami Wieloletnich Ram Finansowych oraz Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy (EIO). Poza tym V4 koncentrować będzie swoją uwagę m.in. na pogłębianiu współpracy w sektorze cyfrowym, kooperacji w dziedzinie bezpieczeństwa, rozwoju infrastruktury oraz agendzie międzynarodowej, np. wspieraniu prointegracyjnych aspiracji państw Bałkanów Zachodnich, a także rozwoju Partnerstwa Wschodniego.

Inicjatywy V4 i działania w ramach polskiej prezydencji zostaną podzielone na trzy obszary:

Gospodarka i łączność („connectivity”)

Bezpieczeństwo

Społeczeństwo

W tych trzech obszarach PL PREZ wyznaczyła 4 cele:

1. Silna V4 w silnej Europie

Cel związany z koordynacją działań państw V4 w UE

2. Powrót do normalności

Cel związany z walką z pandemią COVID-19 i jej skutkami

3. Kontakty międzyludzkie

Cel związany ze wzmocnieniem integracji i spójności w ramach V4, pomiędzy krajami/społecznościami V4.

4. Cyfrowa V4 - e-V4

Cel związany z rozwojem współpracy V4 w sektorze cyfrowym.

Spotkanie ministrów Grupy V4

Podczas spotkania ministrów spraw zagranicznych państw Grupy Wyszehradzkiej, 7 lipca w Wadowicach, minister Jacek Czaputowicz podziękował partnerom za przybycie do rodzinnego miasta Karola Wojtyły. – To bardzo istotne w kontekście setnej rocznicy urodzin papieża – powiedział szef polskiej dyplomacji.

Ważne, aby Grupa Wyszehradzka w dalszym ciągu była skutecznym rzecznikiem interesów państw regionu Europy Środkowej. To nasze zadanie na czas polskiej prezydencji. Dobrą okazją dla strategicznego spojrzenia na Grupę Wyszehradzką stworzy jubileusz jej 30-lecia, który obchodzić będziemy w 2. połowie polskiego przewodnictwa, w lutym 2021 roku – podkreślił minister.

Spotkanie szefów dyplomacji państw Grupy Wyszehradzkiej (V4) inauguruje szóste już polskie przewodnictwo w V4. Polska przewodniczy V4 od 1 lipca 2020 do 30 czerwca 2021. Motto polskiego przewodnictwa brzmi “powrót na właściwe tory” (“back on track”). Główne cele V4 pod polskim przewodnictwem to:

- silna V4 w silnej Europie,
- powrót do normalności (w kontekście COVID-19),
- wzmocnienie spójności wewnętrznej V4 i kontaktów społecznych,
- silna cyfrowo Grupa Wyszehradzka.

Wizyta w Wadowicach była pierwszym osobistym spotkaniem ministrów spraw zagranicznych V4 od kilku miesięcy. Wydarzenie było okazją do podsumowania działań w ramach czeskiego przewodnictwa w V4 oraz zaprezentowania głównych założeń polskiej prezydencji w Grupie. Minister Jacek Czaputowicz podsumował: – Spotkanie było bardzo udane. Rozpoczęliśmy nim polskie przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej na szczęblu szefów dyplomacji. Dzieje się to w nietuzinkowych czasach, w skomplikowanych okolicznościach wywołanych pandemią.

Wśród zagadnień, które szczególnie interesowały szefów delegacji, znalazły się: plany prezydencji Niemiec w UE, polityka rozszerzenia UE w kontekście sytuacji na Bałkanach, wschodnie sąsiedztwo UE, dyplomacja ekonomiczna i możliwość współpracy państw V4 w tym zakresie oraz relacje transatlantyckie i stosunki UE-Chiny.

Ministrowie udzielili wsparcia ambitnym planom niemieckiej prezydencji w Radzie UE oraz zidentyfikowali możliwości dalszej wzmocnionej współpracy V4 w obszarze polityki międzynarodowej.

Wizyta Ministra Spraw Zagranicznych Jacka Czaputowicza w Madrycie

Jesteśmy zainteresowani pogłębieniem dialogu politycznego z Hiszpanią, szczególnie w ramach stałych mechanizmów polsko-hiszpańskich konsultacji międzyrządowych, forów parlamentarnych i wizyt na najwyższym szczeblu, oraz dalszą intensyfikacją współpracy dwustronnej w dziedzinie obronności, handlu, inwestycji i turystyki oraz kultury, nauki i edukacji – powiedział minister Jacek Czaputowicz podczas dzisiejszej wizyty w Hiszpanii.

Wizyta w Madrycie odbyła się na zaproszenie Minister Spraw Zagranicznych, Unii Europejskiej i Współpracy Królestwa Hiszpanii Aranchy González Laya. Rozmowy ministrów były okazją do omówienia najważniejszych kwestii z zakresu polityki europejskiej i aktualnej sytuacji międzynarodowej. Szefowie dyplomacji dyskutowali m.in. na temat strategii wychodzenia Polski i Hiszpanii z kryzysu wywołanego pandemią COVID-19. Podkreślili poparcie dla ambitnych Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 i Europejskiego Instrumentu Odbudowy. Potwierdzili także priorytetowy charakter Europejskiej Polityki Sąsiedztwa dla obu krajów i potrzebę przyznania naszym sąsiadom adekwatnego wsparcia finansowego w ramach nowego budżetu wieloletniego UE. Ważnym tematem spotkania była też przyszłość współpracy polsko-hiszpańskiej w NATO oraz rozwój relacji transatlantyckich.

W dyskusji na temat polityki wschodniej UE ministrowie wskazali na zagrożenia wynikające z prowadzonej przez Rosję polityki konfrontacji. - Zgodziliśmy się, że wobec wielu zagrożeń i wyzwań UE musi być jeszcze bardziej efektywna w wypracowywaniu odpowiedzi na najpilniejsze potrzeby państw członkowskich. W tym kontekście wysoko cenimy współpracę z Hiszpanią w ramach prac grupy pięciu największych państw członkowskich UE – powiedział szef polskiej dyplomacji.

XVIII posiedzenie Rady Programowej Współpracy Rozwojowej

Realizacja współpracy rozwojowej w latach 2019 - 2020 i przyszłość programu Polskiej Pomocy były głównymi tematami spotkania Rady Programowej Współpracy Rozwojowej. Posiedzeniu przewodniczył wiceminister Paweł Jabłoński.

Rozmowy w formie wideokonferencji przeprowadzono 16 lipca br.

Były pierwszym posiedzeniem Rady III kadencji.

Podczas spotkania członkowie rady zaopiniowali sprawozdania organów administracji rządowej z realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej w 2019 r. Przyjęli również Uchwałę nr 25 Rady Programowej Współpracy Rozwojowej w sprawie zaopiniowania rocznych sprawozdań organów administracji rządowej z realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej w 2019 r. i omówili stan prac nad projektem wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2021-2030.

Promocja publikacji „Polacy Światu. Znani nieznani” i „Polscy Architekci na świecie”

Obie prezentowane dzisiaj książki to niezwykle historie wybitnych Polaków, którzy pomimo odległości, jaka ich dzieliła od Ojczyzny, sercem oddani byli Polsce, ale swoim umysłem i talentem służyli innym narodom – powiedział wiceminister Szymon Szynkowski vel Sęk podczas briefingu prasowego promującego przygotowane przez MSZ publikacje.

Książki opublikowali pracownicy Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w ramach polonijnego programu „POLACY światu”. Publikacje promują osiągnięcia Polaków poza granicami kraju. Pierwsza z nich: „Polacy świata. Znani nieznani”, wydana w grudniu 2019, towarzyszy wystawie „Znani Nieznani. Polacy Świata”, przygotowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych przy współpracy z Archiwum Polskiej Akademii Nauk. Przybliży sylwetki takich osób jak Wacław Sieroszewski – badacz Jakucji, Antoni Patek – pionier produkcji zegarków, Kazimierz Nowak – pionier polskiego reportażu i podróżnik po Afryce, czy Stefan Drzewiecki – pionier lotnictwa i żeglugi podwodnej. Druga publikacja, „Polscy Architekci na świecie”, wydana w czerwcu we współpracy z Instytutem Łukasiewicza, stanowi kontynuację oraz rozszerzenie pierwszej. W formie reportażu historycznego opowiada o najbardziej zasłużonych polskich architektach, którzy tworzyli od Petersburga, Kijowa przez Syberię aż do Azji i Ameryki Południowej.

Większość postaci w obu książkach pozostaje nieznaną szerszej opinii publicznej. Projekt popularyzacji sylwetek Polaków, którzy zażyli się poza Polską, jest zadaniem otwartym. Będzie kontynuowany i rozwijany o przedsięwzięcia wystawowe, edytorskie i multimedialne oraz wzbogacany o kolejne postaci i życiorysy polskich emigrantów, zesłańców, podróżników, artystów, architektów.

Polska solidarna w obliczu pandemii COVID-19

Pandemia koronawirusa to czas, w którym bardziej niż kiedykolwiek Europa i świat potrzebują solidarności. Polska aktywnie uczestniczy w niesieniu pomocy krajom Partnerstwa Wschodniego, Afryki i Bliskiego Wschodu, a także wybranym krajom europejskim w walce z pandemią COVID-19. Pomoc polskich lekarzy, dary rzeczowe, wsparcie akcji społecznych Polonii na całym świecie – to tylko niektóre z form naszego zaangażowania.

Powroty do domu

W marcu i kwietniu wspólnie z Kancelarią Premiera i PLL LOT przeprowadziliśmy akcję #LotDoDomu – jedną z największych operacji w historii polskiej służby dyplomatyczno-konsularnej i PLL LOT. W jej ramach do kraju na pokładach samolotów polskich linii wróciło ponad 55 tys. Polaków. Pomogliśmy też w powrocie do domu ponad 2 tys. obywateli innych państw, m.in.: UE, USA, Japonii, Kanady, Australii, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Turcji, Korei Południowej, Szwajcarii, Norwegii oraz Tajlandii.

Wsparcie od polskich lekarzy

Lekarze z Wojskowego Instytutu Medycznego i Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej w marcu wyjechali do szpitala polowego w Brescii, aby wesprzeć włoską służbę zdrowia w epicentrum epidemii koronawirusa w Lombardii. W kwietniu, w ramach misji WHO, pomagali służbom medycznym w Kirgistanie, a także w USA (Chicago) oraz Słowenii; w czerwcu w Tadżykistanie. Pomoc polskich lekarzy i ratowników na miejscu była również okazją do wymiany doświadczeń dotyczących form i sposobów organizacji krajowego systemu ochrony zdrowia pod kątem skuteczności zarządzania walką z epidemią COVID-19.

Pomoc rzeczowa

W kwietniu z Warszawy wyjechały pierwsze konwoje ze środkami medycznymi przeznaczonymi dla włoskiej służby zdrowia. Decyzją polskiego rządu środki dezynfekcyjne, wyprodukowane i przekazane przez spółkę skarbu państwa Polfę Tarchomin S.A., trafiły w pierwszej kolejności do placówek medycznych w Veneto w północnych Włoszech i do szpitala w San Marino. Ponadto, Polska przekazywała znaczące ilości środków medycznych do Armenii, Azerbejdżanu, Albanii, Bośni i Hercegowiny, Białorusi, Czarnogóry, Gruzji, Hiszpanii, Jordanii, Kazachstanu, Kosowa, Litwy, Macedonii Północnej, Mołdawii, Serbii, Ukrainy i Watykanu. Polskie placówki otrzymały ponadto dodatkowe środki (ponad 1 mln złotych) na wsparcie przeciwdziałania pandemii koronawirusa na Ukrainie i Białorusi. W krajach Partnerstwa Wschodniego, w związku z wybuchem pandemii, część projektów polskiej administracji została tak przeformułowana, aby walczyć z jej skutkami.

Wpłaty do organizacji międzynarodowych

W celu przeciwdziałań skutkom pandemii, Polska wspiera również mechanizmy wielostronne, przekazując 1 mln złotych na Centralny Fundusz Pomocy w Sytuacjach Kryzysowych ONZ OCHA (Biuro Koordynacji Pomocy Humanitarnej) i 1 mln złotych na działania UNICEF w Palestynie oraz ok. 441 tysięcy złotych dla UNDP Białoruś na realizację projektu "Preventing non-communicable diseases, promoting healthy lifestyle and support to modernization of the health system in Belarus" (BELMED). Doliczyć do tego należy roczny wkład w wysokości 1 mln złotych na rzecz UNRWA – Agencji Pomocy i Pracy ONZ ds. Uchodźców Palestyńskich, a także wpłatę 2 milionów złotych na fundusz Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców – UNHCR, na rzecz Jemenu i Syrii. Należy uwzględnić również wpłaty na fundusz COVID-2019 Preparedness and Response Plan, realizowany przez UNICEF Etiopia – ponad 400 tysięcy złotych, oraz wsparcie aktywności Światowego Programu Żywnościowego (WFP) w Kenii dla przeciwdziałania pandemii COVID-19 – wpłata ponad 470 tysięcy złotych. Polska aktywnie wspiera solidarne podejście UE w przeciwdziałaniu rozwoju i walce ze skutkami pandemii COVID-19 w krajach rozwijających się w ramach tzw. strategii TeamEurope, wnosząc do niej – poprzez działania humanitarne, wpłaty do organizacji międzynarodowych oraz przeorientowanie części polskich projektów bilateralnych (wkład przekraczający obecnie 33 mln EUR).

Polonia wspiera sąsiadów

Nasi rodacy włączyli się w oddolne akcje solidarnościowe na całym świecie. Nauczyciele z polskich szkół w Czechach szyli maseczki, Polacy na Bali zaangażowali się w druk 3D materiałów ochronnych, Polonia w Meksyku organizowała pomoc w zaopatrzeniu, Polonijne Koło Lekarzy z Berdiańska na Ukrainie organizowało konsultacje telefoniczne – to tylko niektóre z wielu wyjątkowych przykładów. Nie zapominamy też o polskich lekarzach zatrudnionych w szpitalach na całym świecie i pracujących z ogromnym poświęceniem na pierwszej linii walki z epidemią. Organizacje polonijne, środowiska harcerskie i szkolne, duszpasterstwo przyłączyły się do inicjatywy lokalnych lub podjęły własne, by służyć innym i wspierać kraje zamieszkania w tym trudnym okresie. Wybrane działania wsparło finansowo także MSZ RP w ramach akcji #Polonia4Neighbours.

Ambasady RP oraz Instytuty Polskie wspierają akcję #ZostańWDomu

Instytuty Polskie oraz placówki dyplomatyczno-konsularne RP włączyły się w akcję niesienia pomocy w krajach urzędowania. Na przykład zrealizowana przez Instytut Polski (IP) w Bukareszcie akcja #AjutăNuAștepta/#PomagajNieCzekaj,

zachęcająca do pomocy osobom starszym w czasie pandemii koronawirusa, uzyskała szeroki odzew w internecie – prawie 1 milion odbiorców. IP w Budapeszcie przekazał dary do stołecznego szpitala zakaźnego Szent László oraz budapeszteńskiego szpitala dziecięcego Bethesda. Natomiast w ramach inicjatywy „Paczka dla potrzebujących” Ambasada RP w Kazachstanie we współpracy z polskimi organizacjami dostarczyła paczki żywnościowe osobom w potrzebie. W Gruzji zorganizowano akcję „Drodzy starsi sąsiedzi” (zakupy i inna pomoc praktyczna dla osób starszych), do której włączyły się polskie Siostry Elżbietanki w Tbilisi. Placówki polskie wspierają również osoby przebywające w domu bogatą ofertą kulturalną on-line. Organizują akcje czytania polskiej poezji, udostępniają filmy, oferują możliwość wirtualnych wycieczek po Polsce, czy zwiedzania on-line polskich muzeów. Placówki zachęcają także do poznania polskiej kuchni, prowadzą vlogi dla dzieci oraz zachęcają do odwiedzenia Polski tak szybko, jak tylko będzie to możliwe.

Polska w Twoim Domu

MSZ przy współpracy z instytucjami państwowymi, rządowymi i pozarządowymi zaprosiło rodaków rozsiadanych na całym świecie do korzystania z bezpłatnych programów edukacyjnych i kulturalnych on-line i do spotkań z polską historią w sieci. Celem jest, aby „e-Polska” zagościła w polskich i polonijnych domach na trwałe, pogłębiając związki z krajem przodków. Wykorzystując nowoczesne technologie, MSZ inspiruje kreatywność Polaków oraz podkreśla, że w sytuacji pandemii potrafimy być blisko siebie. W ramach tej akcji ogłoszony został konkurs dla dzieci i młodzieży pt. „Moje najciekawsze spotkanie z Polską online”. Akcja jest cały czas rozwijana, a kolejne instytucje przekazują informacje o swojej ofercie - m.in.: Muzeum Historii Polski, Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”, Muzeum Sybiru, czy też Państwowe Muzeum Etnograficzne.

Polska pomoc w liczbach

Polska przeznacza w sumie ponad 400 mln złotych na walkę z pandemią COVID-19 na świecie (ok. 90 mln euro). Kwota ta obejmuje środki przeznaczone na badania nad koronawirusem, m.in. nad szczepionką, lekami i testami. Około 56 mln złotych przeznaczamy na pomoc rozwojową i humanitarną, zarówno w ramach struktury i mechanizmów polskiej pomocy zarządzanej przez MSZ, jak i środków spótek skarbu państwa, wspierających polskie działania humanitarne i rozwojowe. Polska pomoc w celu przeciwdziałania i łagodzenia skutków pandemii, we wszystkich zróżnicowanych formach, dociera do ponad 50 krajów na całym świecie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP serdecznie dziękuje wszystkim zaangażowanym w niesienie pomocy w Polsce i na świecie w obliczu pandemii COVID-19!

Polish Challenge Fund. Druga edycja: COVID-19. Zapraszamy do udziału

W odpowiedzi na wyzwania związane z globalną pandemią Covid-19 i jej długofalowym wpływem na przyszłość gospodarki, rynku pracy, zarządzania i zdrowia, 27 lipca 2020 r. w ramach Polish Challenge Fund ogłoszony został drugi nabór wniosków w zakresie cyfrowych rozwiązań dla problemów rozwojowych, wynikających ze światowego kryzysu zdrowotnego spowodowanego pandemią.

W ramach parasolowej inicjatywy United Nations Development Programme Istanbul Regional Hub (UNDP IRH) pod nazwą „BOOST Solutions for Covid-19”, Polish Challenge Fund (PCF) poszukuje projektów mających na celu zapewnienie bardziej zrównoważonej przyszłości poprzez wdrażanie innowacyjnych, cyfrowych rozwiązań i transformacji. Projekty wdrażane będą na Ukrainie i Białorusi – przy założeniu ich skalowalności i replikacji w regionach Europy i Azji Środkowej.

Do 13 września 2020 r. polskie podmioty mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów w jednym z następujących obszarów problemowych: new digital services and voice, low touch economies, wellbeing. Więcej informacji i formularz aplikacyjny online są dostępne na stronie: <https://boostimpact.org/>. Dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosić będzie 20,000.00 do 40,000.00 USD, na zasadach analogicznych do pierwszej edycji. Dodatkowo, wybrane w konkursie podmioty będą mogły dołączyć do sieci osób, ekspertów i donatorów pomocy wspieranej przez UNDP IRH i uczestniczyć w spotkaniach i warsztatach. Wymagane jest zapewnienie współfinansowania w wysokości min. 20% całkowitej wartości projektu oraz udokumentowanie współpracy z partnerem lokalnym.

Więcej informacji na temat współpracy MSZ z UNDP w ramach Polish Challenge Fund dostępnych jest na stronie internetowej *Polskiej pomocy* (w sekcji Działania) – www.polskapomoc.gov.pl, a także na stronie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Europy i Azji Centralnej (UNDP IRH) <https://www.eurasia.undp.org/> oraz <https://boostimpact.org/polish-challenge-fund/>.

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Szczecinie

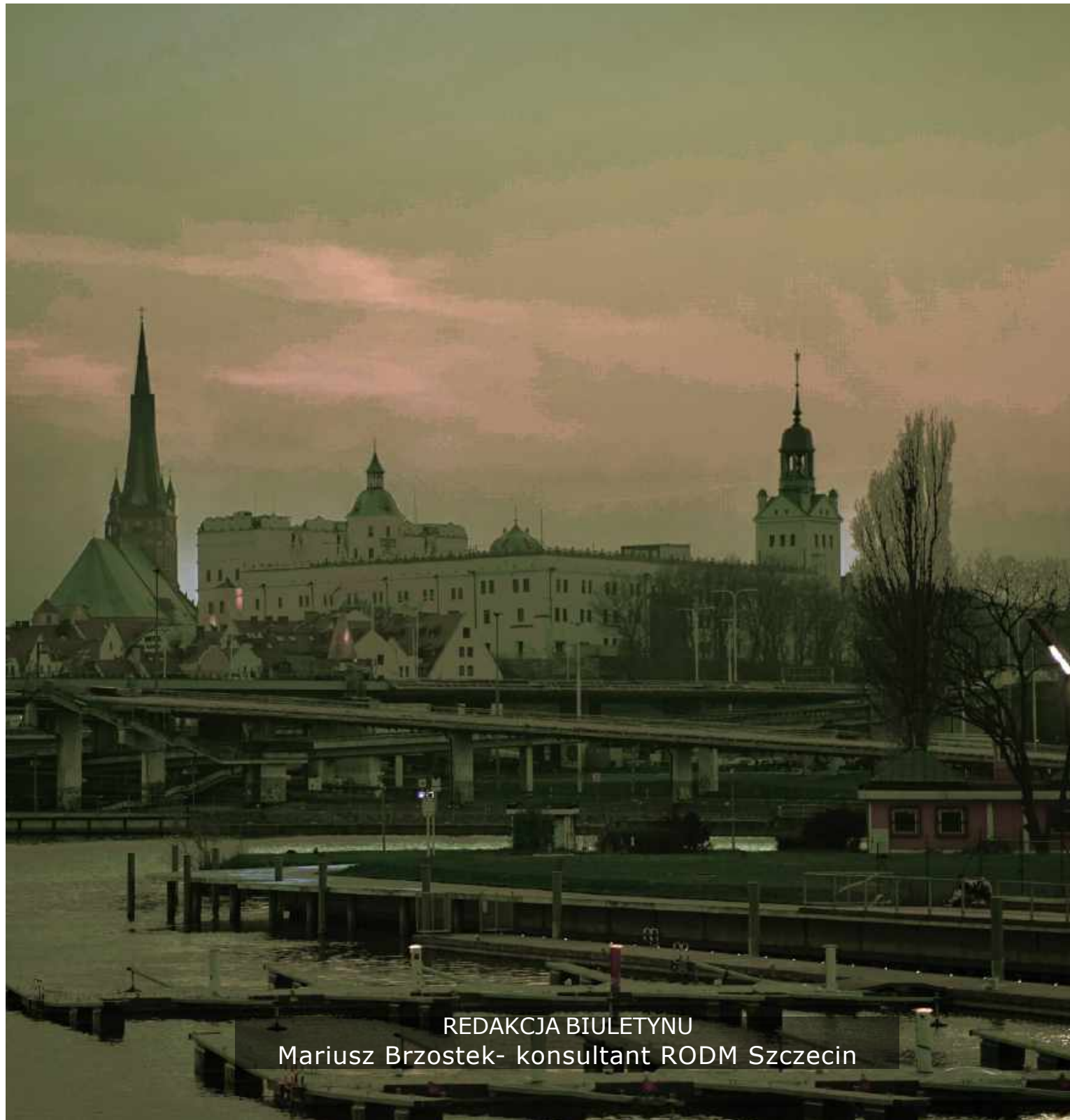

Wykład online “Przeciw Polskiej Republice Rad. Wojna polsko-bolszewicka i Cud nad Wisłą” dr Wojciech Lizak

Dr **Wojciech Lizak** właściciel i kurator pierwszego prywatnego Muzeum oraz Antykwiariatu Wu-eL w Szczecinie opowiada o kolejach wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku. Atrakcją wykładu jest prezentacja części prywatnych zbiorów Wojciecha Lizaka w postaci oryginalnych map, plakatów, odezw i dokumentów z tamtego okresu.

Film z wykładem online dostępny od godz. 18:00 22 lipca 2020 roku na naszym kanale na Youtube: <https://youtu.be/6Mjq3kmSLds> oraz na naszej stronie internetowej w zakładce MULTUMEDIA / FILMY

REDAKCJA BIULETYNU
Mariusz Brzostek- konsultant RODM Szczecin

REGIONALNY OŚRODEK DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ SZCZECIN

Al. Wojska Polskiego 63, IV p., pokój 4/41

Tel. +914003137

[E-mail: rodm@rodm-szczecin.pl](mailto:rodm@rodm-szczecin.pl)

www.rodm-szczecin.pl

Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych